

Felhívás az MFE TMD-OFF Társaság alapítására

Tisztelt Kollégák!

Mindannyiunk számára ismert, hogy a temporomandibuláris diszfunkció és fájdalom (TMD) napjaink egyik legjelentősebb, a fej-nyak területét érintő rendellenességeinek gyűjtőfogalma. Világszerte évszázados igény e betegcsoport irányított, jól definiált betegutakon való terápiás ellátása. A kórkép a kezdetektől fogva (Costen, 1934) minden kóroki tényezőt figyelembe véve kiemelt összefüggéseket mutat a fogazat állapotával és a rágó-apparátus egyéb elemeinek funkciózavarai, annak ellenére is, hogy a tudomány mai álláspontja szerint a pusztán dentális eredet jóval kisebb jelentőséggel bír, mint azt korábban gondoltuk. A TMD és orofaciális fájdalom gyűjtőfogalom alá számos, sok esetben egymástól jelentősen eltérő kórkép tartozik, és annak ellenére, hogy a négy magyarországi fogorvos-képzőhelyen több mint egy évtizede a curriculum részét képezi a gnatológia oktatása, jelenleg hiányzik egy, a napi betegellátás és a graduális oktatás közötti kapcsolatot megteremtő, az oktató és betegellátó csoportokat egybefogó szervezet.

Ez azért is kiemelt fontosságú, mert a betegek ellátása napjainkban rendkívül sokrétű, eltérő iskolákat képviselő utak mentén halad. Az orofaciális régió nem fogeredetű fájdalmanak hátterében leggyakrabban a temporomandibuláris diszfunkció és fájdalom (TMD) áll, és sokszor látható, hogy az orofaciális területen jelentkező fájdalommal élő páciensek kallódnak, elvesznek az orvosi szakmák között, problémáik nem kerülnek megfelelően diagnosztizálásra, így ellátásuk sem megfelelő. A kezelési módok rendkívül sokfélék, inkoherensek, melyek között gyakran indokolatlan invazív beavatkozások szerepelnek.

Az állkapocsízület normál működéséről, betegségeinek diagnosztikájáról és kezeléséről 2020-ra olyan mennyiségű akadémiai tudás halmozódott fel, ami lehetővé teszi a bizonyítékokon alapuló használatukat nemcsak az állkapocsízületi betegek kezelésében, hanem a mindennapi fogpótlástani és fogszabályozási gyakorlatban is. Ez a tudás segítette, hogy a gnatológia a graduális fogorvosképzés integráns része lett valamennyi hazai egyetemen. Az utóbbi évtizedben megjelent magyar nyelvű kézikönyv Gnatológia címmel, ami a tudományterület ezredforduló utáni eredményeit foglalja össze. Ezzel párhuzamosan magas szintű posztgraduális képzések váltak elérhetővé, immár Magyarországon, magyar nyelven is. Az állkapocsízületi betegségben szenvedő páciensek, akik korábban gyakran elvesztek az ellátórendszerben, jelenleg intézményesült formában kerülnek ellátásra. Ennek során a diagnosztikában a világban egyezményesen elfogadott fizikális vizsgálati protokoll mellett digitális mozgáselemzés, állkapocsízületi MRI is rendelkezésre áll. A terápiában pedig nagyon felértékelődött a csapatmunka, a gyógytorna, a sinterápia, fogpótlások, fogszabályozás szakszerű, egyedi elkészítése, ízületi lavage, gyógyszeres injekció mellett rendelkezésre áll logopédus, pszichológus, vagy neurológus is.

Az asztaltársaságok, önjelölt szakértők és tanítók ideje lejárt. Szükséges egy olyan szervezet létrehozása,

ahol a modern bizonyítékokon alapuló kutatási eredményeket figyelembe véve, következetesen kidolgozott szabályrendszer mentén, konszenzusos alapon lefektetett irányelveket követve alakítjuk mind az oktatás, mind a betegellátás alapelveit. Nem fogadható el, hogy 2020-ban egy világszerte hatalmas irodalommal bíró, folyamatosan új eredményeket adó diszciplína terápiás alapjait még mindig a tapasztalati úton történő gyógyítás jellemezze. Az állkapocsízület normál és kóros működésével foglalkozó fogorvosok jó száz éve próbálják kutatási eredményeiket a mindennapi fogorvosi gyakorlatba átültetni. Magyarországon már az első fogorvostudományi kar megalakulásakor, immár 65 éve szintén többen foglalkoztak a témával. Ennek ellenére a szakterületnek önálló szakmai szervezete még 2020-ban sincs.

Éppen ezért szükségesnek érezzük a Magyar Fogorvosok Egyesületének küldetésével összhangban a gnatológia fejlődésének elősegítése, a gnatológiával foglalkozó tudományos munka ösztönzése és eredményeinek gyakorlatba való átültetése céljából a Magyar Fogorvosok Egyesületének égisze alatt egy gnatológiai társaság létrehozását. Úgy érezzük, hogy a társaságnak szerepet kell vállalnia, hogy mind a régebben végzett fogorvosok, mind az általános orvosi szakmák gyakorlói körében elősegítse a TMD és az orofaciális területen jelentkező fájdalmak felismerését, megismertesse az etiológiai tényezőit és (ajánlott) kezelési módjait. Természetesen a páciensek multidiszciplináris, interdiszciplináris ellátásának szükségessége felől nem merül fel kétség – a társaság felületet teremt a TMD és OFF (OroFaciális Fájdalmak) panaszokkal élő páciensekkel foglalkozó egyéb szakmák képviselőivel való együttműködésre – így tagjai közét várjuk az érintett gyógytornászokat, neurológusokat, a témában érintett fül-orr-gégész szakembereket, pszichés problémákban segítő szakmák képviselőit is. Nem titkolt cél egyes társszakmák képviselőiben az érdeklődés felkeltése a fájdalom, a fájdalommal élő páciensek iránt, minél több szakembert ösztönözve ezzel a fontos területtel kapcsolatos munkába való bekapcsolódásra. Úgy gondoljuk, hogy – bár a gnatológia Magyarországon egyértelműen nem csak a hagyományos értelemben vett fogsorzáródás, állkapocsízület témakört öleli fel – érdemes a társaság elnevezésekor egy nemzetközileg elfogadottabb, ha úgy tetszik, külföldiek számára „kompatibilisebb” elnevezést választanunk. Mi a magunk részéről egy, akár szójátéknak is beillő beszédes elnevezést választanánk, amely a MFE TMD-OFF (Magyar Fogorvosok Egyesülete TMD – OroFaciális Fájdalom) Társaság lenne.

A társaság megalapítására kitűzött időpont és helyszín:

2020. október 2. 15 óra
Budapest, Szentkirályi utca 47.,
Árkövy József előadóterem.

Kollegiális üdvözléssel:

Prof. Dr. Hermann Péter
igazgató
Fogpótlástani Klinika